

חמודי שי

על התורה והמועדים

הגיונים ודעיונות מחודשים בדרך הדרוש והמוסר בפרשת השבוע | גליון מ' | יום הכיפורים תשפ"ז

חששו של

רבי חנינא בן תרדיון

יום
הכיפורים

א

ביאור נפלא על מיתת רבי חנינא בן תרדיון

סיפור מיתת רבי חנינא בן תרדיון על קידוש ה' נאמר פעמיים בשנה, ביום כיפור (בפיוט אלה אזכרה) ובתשעה באב (בקינה ארזי הלבנון).

גופא דעובדא במס' ע"ז (יח, א) כך הוא, "מצאוהו לרבי חנינא בן תרדיון שהיה יושב ועוסק בתורה ומקהיל קהלות ברבים וספר תורה מונח לו בחיקו. הביאוהו וכרכוהו בספר תורה והקיפוהו בחבילי זמורות והציתו בהן את האור והביאו ספוגין של צמר ושראום במים והניחום על לבו כדי שלא תצא נשמתו מהרה.

אמרה לו בתו אבא אראך בכך? אמר לה: אילמלי אני נשרפתי לבדי היה הדבר קשה לי, עכשיו שאני נשרף וספר תורה עמי, מי שמבקש עלבונה של ספר תורה הוא יבקש עלבוני! אמרו לו תלמידיו: רבי מה אתה רואה? אמר להן: גוילין נשרפין, ואותיות פורחות! [אמרו לו] אף אתה פתח פיך ותכנס [בך] האש. אמר להן: מוטב שיטלנה מי שנתנה ואל יחבל הוא בעצמו.

אמר לו קלצטונירי (הגוי שהיה ממונה עליו) רבי! אם אני מרבה בשלהבת ונוטל ספוגין של צמר מעל לבך אתה מביאני לחיי העולם הבא! אמר לו: הן. [אמר לו קלצטונירי] השבע לי! נשבע לו. מיד הרבה בשלהבת ונטל ספוגין של צמר מעל

לבו יצאה נשמתו במהרה. אף הוא קפץ ונפל לתוך האור. יצאה בת קול ואמרה: רבי חנינא בן תרדיון וקלצטונירי מזומנין הן לחיי העולם הבא. בכה רבי ואמר: יש קונה עולמו בשעה אחת ויש קונה עולמו בכמה שנים."

הטעם שבעצמו לא רצה לקרב מיתתו וע"י הגוי נתרצה

מה ראה רחב"ת שהיה מוכן לסבול על קידוש ה' וסירב לפגוע בעצמו ולקרב מיתתו בידי אדם? זאת היה מוכן לקרב את מיתתו ע"י גוי ועוד לזכות את אותו גוי לעוה"ב אם יעשה כך?

ונלענ"ד שרבי חנינא בן תרדיון שאמר שראה "גוילין נשרפים ואותיות פורחות באוויר" דלא קאי אספר תורה לחוד אלא קאי אנפשיה שגופו נשרף ר"ל אבל נשמתו שהיא בבחינת אותיות התורה פורחת למעלה לאביה שבשמים והיה חפץ שתצא נשמתו בקדושה וטהרה כאותיות התורה לחיי עולמים.

חשש שמריבוי הייסורים יתהה על מסירת נפשו

אבל הוא חשש שע"י הייסורים הגדולים הקשים והמרים שנשרף חי לאט שמא ח"ו יהי' לו מחשבות זרות או יהרהר אחרי הקב"ה ח"ו, או יתחרט על מסירת נפשו על לימוד התורה ברבים ח"ו והיה מאבד זכויותיו ר"ל ובזה היה פוגם נשמתו שלא תהיה בבחינת אותיות התורה, והיה מאבד עולמו בשעה אחת ל"ע. רחב"ת מצא את עצמו במצב ללא מוצא. לקחת את נפשו בידי אסור, אבל להמשיך לסבול ייסורים מרים וקשים ולהיות בטוח בעצמו שלא תיפגם מדרגתו

עניינים שנתבאר

יום הכיפורים

א

ביאור עובדא דמיתת רבי חנינא בן תרדיון על קידוש ה' ----- הטעם שלא נתרצה לפתוח פיו ותיכנס בו האש ----- למה נתרצה לגוי שיוסיף אש וימות במהרה ----- חשש שע"י הסבל שמא ח"ו ימלך בדעתו על מסירות נפשו ----- ראייה מעובדא דחנניה מישאל ועזריה ----- אמונה לדורות

ב

יום כיפור שחל בשבת

יום כיפור בבחינת שבת ביחס לשאר יו"ט ----- כשיום כיפור חל בשבת יש "שבת כפול" עם תכונות מיוחדות ואפילו מנוגדות ----- המשותף בין שבת ליום כיפור ----- הקשר שיש לישראל עם השבת וכוחה ----- יום כיפור שחל בשבת מתקן את כל שבתות השנה ----- מאלול עד יום כיפור - העלייה בהר ה' ----- שבת מעלה אותנו בהר ה' ----- הניגודים בין יום כיפור ושבת דווקא משלימים זה את זה ----- ההתעלות למדרגה רוחנית מבוא גדול לזכות לסליחה וכפרה ----- רמז בסדר המקראות ----- יום כיפור שחל בשבת הוא בבחינת תשובה מתוך אהבה ושמוחה ----- לנצל את ההזדמנות

בשום אופן
א פ י ל ו
ב ד ק ו ת
שבדקות גם
לא אפשר.

דרך הקידוש השם שלו, נתן השראה והשפיע רבות על הסובבים אותו בשעת מעשה, ועל רבים מספור בדורות הבאים. בצורה מופלאה, הנוכחות הרוחנית הגדולה של צדיק זה אפילו גרמה לשינוי בתליין הרומאי שבאופן בלתי צפוי התחרט על מעשיו הרעים והביע רצון להיכנס לעולם הבא.

מיקום התפילה על עשרת הרוגי מלכות לאחר שיחזור עבודת הכהן גדול ביוה"כ מתאים ביותר מאחר ועבודת כהן גדול נחשבת לשיא הקדושה ביום הכיפורים. התפילה המרגשת על עשרת הרוגי מלכות מקבילה לעקידת יצחק על ידי אברהם אבינו, נושא שמופיע פעמים רבות בפיוטים של הימים הנוראים.

בקרב, בספר בראשית, ניפגש עם הראשון לאבות האומה שידוע בהתוויית דרך האמונה לעם היהודי. האמונה האיתנה של אברהם בה', ועשרת הניסיונות שהוא עמד בהן, היוו את הבסיס לאמונה וחוסן לילדיו, העם היהודי.

סיפורו של רבי חנינא וסיפורם של שאר הרוגי מלכות מהווים עדות לאמונה ולרוח העמידה של העם היהודי. אנחנו עם בעל אמונה איתנה בה' שמחזקת אותנו בניסיונות וקשיים, רדיפות והתקפות, לאורך הדורות. אמונה בלתי מעורערת זו מהווה את הבסיס האיתן לחוסן הנפשי שלנו.

ב

יום כיפור שחל בשבת

יום כיפור בבחינת שבת כיחס לשאר יו"ט
התורה מכנה את יום כיפור כ"שבת שבתון" (ספר ויקרא טז, לא, כג, לב). ידוע פירושו המפורסם של המהרש"א בחידושי אגדות ריש מסכת יומא שמסביר שיום כיפור שונה מכל שאר הימים הטובים שהם **ששת ימים** (ראש השנה - יום אחד, סוכות - שני ימים, פסח - שני ימים, ושבועות - יום אחד). שאר הימים הטובים דומים בדרך מה לששת ימי המעשה מאחר שמותר לעשות בהם מלאכת אוכל נפש. יום כיפור חמור משאר הימים טובים שאסורה בו **כל מלאכה**. יום כיפור הוא **השבת** של הימים הטובים. כל הימים טובים נקראים בתורה "**שבתון**", אך יום כיפור הוא "**שבת שבתון**" שפירושו **שבת דשבתון** - השבת של הימים טובים. וזה סוד שמסכת יומא פותחת "**שבעת**

הגוי היה בבחינת האיל בסכך

ונ"ל שבשמים ראו את מצוקתו והקב"ה פקח את עיני הקלצטונירי ופתח את ליבו לראות את קדושתו וגדלותו של רחב"ת (עיי' תוס' שם ד"ה מה אתה רואה ותבין גודל ההשגה שהגוי זכה להשיג) ולעומת זה אפסיות הבלי עוה"ז והשתוקק לאמת ולחיי עוה"ב, וזה דוגמת גילוי האיל לאברהם אבינו בכדי להוציא את העקידה לפועל, כך הקב"ה הזמין את הקלצטונירי והאיר את עיניו ופתח את ליבו כדי שרחב"ת יוכל להוציא את עקידתו על קידוש ה' לפועל בשלמות בכל הכוונות הטהורות. לכך כדי להינצל מלהרהר אחרי הקב"ה ומלתהות על הראשונות היה מוכן למהר מיתתו ע"י אחר, ואפילו במחיר להתחייב לזכות גוי בעוה"ב.

ראיה מחנניה מישאל ועזריה

כשאמרתי את הדברים לרבי ולידידי היקר הגאון ר' יוחנן בקהופר שליט"א בעמח"ס אבן שתיה, הוא הסכים שזה ודאי הפשט. והוסיף שרעיון זה הוא בעצם מאמר רז"ל "אלמלא נגדוהו לחנניה מישאל ועזריה פלחו לצלמא" (כתובות לג, ב) שייסורים קשים הם ניסיון יותר קשה ממסירת נפש ברגע שאפילו חנניה מישאל ועזריה לא היו עומדים בניסיון זה ומזה רצה רחב"ת להינצל.

אמונה לדורות

רבי חנינא בן תרדיון המרה את פי הרומאים על ידי לימוד תורה בפומבי לתלמידיו, תוך כדי התעלמות מגזירת הרומאיים שאסרה לימוד תורה. הרומאיים אסרו את רבי חנינא ודנו אותו למוות פומבי על ידי שריפתו חי בספר תורה אך עם ספוגים על ליבו כדי שהמוות יהיה לאט לאט מתוך עינויים קשים, כדי להראות ליהודים מה התוצאות של מרידה.

בסופו של דבר, הרומאיים לא הצליחו לשבור את רוחו של רבי חנינא. להיפך! רבי חנינא קידש את שם ה' ברבים והוא זה שניצח. הגיבור היהודי הזה,

ימים קודם
יוה"כ..."
ל ה ו ר ו ת
שיום כיפור
בבחינת יום

השביעי דוגמת שבת עיי"ש בדבריו הקדושים עוד
רמזים בעניין זה.

כשיום כיפור חל בשבת יש "שבת כפול" עם תכונות מיוחדות ואפילו מנוגדות

כאשר יום כיפור חל בשבת קודש אנחנו חווים
שבת שבתון מיוחדת. אנו חווים את שתי הקדושות
יחד, והשילוב שלהן מביא לחוויה ייחודית ומרוממת.
יום השבת ויום כיפור שונים ואף מנוגדים. בשבת
ישנה מצוות "וקראת לשבת עונג" - החיוב של "עונג
שבת", וישנה גם חובה לשמוח ואיסור להתעצב.
לעומת זאת, ביום כיפור יש מצוות עשה של "ועניתם
את נפשותיכם" ומצוות לא תעשה "כל נפש אשר
לא תעונה ונכרתה...." החוויה מתמקדת בעינוי,
בהגבלות על הצרכים הגופניים, ובראשם הצום,
ממש היפוך העונג והשמחה.

ביום כיפור שחל בשבת, יש שינוי בתפילות מפני
קדושת השבת. אנחנו לא אומרים "אבינו מלכנו"
מאחר והבקשות עלולות לגרום לצער ופגיעה
בשמחת השבת, כמו שלא אומרים תחנון ואפילו
לא מבקשים בקשות אישיות, "הוא שאלת צרכים
ואין שואלין בשבת". ישנן דעות שאנחנו לא אומרים
"אבינו מלכנו" ביום כיפור שחל בשבת כדי שנשים
לב לשינוי מהנוסח הרגיל ונהיה מודעים לשבת
לאורך כל אותו יום כיפור (ראה בערוך השולחן).

המשותף בין שבת ליום כיפור

גדול כוחה של שבת להחזיר מדרגות של קדושה
וטהרה ולמחות חטא, ממש כמו תשובה ויום כיפור.
החל מקבלת שבת עם ישראל מתחיל לקבל נשמה
יתירה. מה כלול בנשמה יתירה? בחטא העגל עם
ישראל איבד את שני הכתרים הרוחניים שהוא קיבל
בקבלת התורה. חז"ל מלמדים אותנו שמה רבנו
שומר על שני הכתרים הללו עבורנו כמשכון במשך
השבוע, ובשבת מחזירים לנו. בשבת יש לנו הפוגה
זמנית מהכתם של חטא העגל. אך גדולה מזאת!

הגמרא אומרת "אמר רב חייא בר אבא, אמר רב יוחנן,
כל המשמר שבת כהלכתו, אפילו עובד עבודה
זרה כדור אנוש, מוחלין לו" (שבת קי"ח ע"ב).

כבר מראשית הבריאה נודע כוחה של שבת לתקן
כל מעוות והיא מקור כוחה של תשובה. איתא
במדרש שזמן מה לאחר שקין הרג את הבל "פגע בו
אדם הראשון, א"ל מה נעשה בדיןך? א"ל עשיתי
תשובה ונתפשרתי. התחיל אדה"ר מטפח על פניו
אמר כך היא כחה של תשובה? ואני לא הייתי יודע!
מיד עמד אדה"ר ואמר (תהלים צב) מזמור שיר
ליום השבת וגו' א"ר לוי המזמור הזה אדה"ר אמרו
ונשתכח מדורו ובא משה וחדשו על שמו מזמור
שיר ליום השבת טוב להודות לה' וגו' (מדרש רבה
בראשית - פרשה כב פסקה יג). (והמשכיל יבין שזה
עניינו של שבת - שובה המכונה "שבת תשובה",
ואכמ"ל).

הקשר שיש לישראל עם השבת וכוחה

במה זכינו ל"מתנה טובה זו מבית גנזיו של הקב"ה"
ובמה אנו ממשיכים עלינו את כוחה? על השבת היא
ברית ואות בין הקב"ה לעם ישראל. "ברית עולם.
ביני ובין בני ישראל אות הוא לעולם". בשבת אנחנו
מאשרים את האמונה שלנו בריבוננו של עולם שהוא
אדון יחיד שלכדו ברא את העולם בשישה ימים והוא
לבד ממשיך את קיום העולם. אמונה שלמה זו היא
ממש היפך הכפירה של עבודה זרה, ומבטלת את
העבירה החמורה של עבודה זרה, וק"ו לשאר החטאים.
צא וחשוב, אם רק נשמור על השבת ביום כיפור
זה, מובטחת לנו מחילה על כל חטאנו בעבור זה
בלבד, מעבר לכוחה של סליחה וכפרה וטהרה
של יום כיפור! כשיום כיפור חל בשבת - שבת
שבתון כפול ומצטרפים יחד להכפיל את כוחות
התשובה הסליחה הכפרה והטהרה!

יום כיפור שחל בשבת מתקן את כל שבתות השנה

יום כיפור שחל בשבת כאשר כולנו יושבים בבית
כנסת ומתפללים, מופרשים ומובדלים מכל ענייני
העולם, כל אחד מאיתנו מקיים את החובה לשמור את
השבת באופן מושלם. אנחנו שומרים על כל הלכות
השבת בקדושה וטהרה ללא שום הפרעות ובזה גם

נתקן את כל
השבתות
במהלך
השנה
שברה

מתחילים במקום גבוה יותר. מנקודת הפתיחה הגבוהה יותר, התשובה שלנו יכולה להגיע לגבהים רמים יותר.

הניגודים בין יום כיפור ושבת דווקא משלימים זה את זה

ונעתיק את דבריו הנעימים והנחמדים של הבני יששכר במאמר על הגמרא בשבת קי"ח ע"ב:
"אלמלא שמרו ישראל ב' שבתות מיד נגאלין (שבת קיח, ב) ראיתי בספר אחד קדוש מדבר היינו כד איקלע ב' שבתות ביחד היינו דאיקלע יוה"כ בשבת. ונראה לפרש שהוא על דרך "ויחזו האלקים ויאכלו וישתו" ומתרגמינן והוון חדין בקורבניהן דאיתקבלו ברעוא כאילו אכלן ושתן (והיו שמחים בקרבנות שלהם שהתקבלו ברצון כאילו אכלו ושתו) ע"כ. והנה יוה"כ הוא יום שאין בו אכילה ולא שתיה, וא"כ אין כאן עונג שבת אבל כשמתקבלים הקרבנות של יוה"כ ברצון א"כ יש תענוג כמו אכילה ושתיה. א"כ יש כאן שמירת ב' השבתות, שבתות יוה"כ בעינוי ושבתות שבת באכילה ושתיה. וכן בגלותינו ונשלמה פרים שפתינו כאשר נתבשר מן הש"י שנתקבלו ברצון תפלותינו במקום הקרבנות לרצון לפני הש"י ויען ויאמר סלחתי א"כ יהיה שבתות ב' השבתות ביחד העינוי והעונג אז מיד נגאלין, כן יאמר השי"ת במהרה בימינו" עכ"ל.

להתאבק ולהתעמק יותר בדבריו הקדושים: הגמרא במסכת ברכות ל"א ע"ב דנה ביתרונות היחסיים של צום בשבת. "אמר רבי אלעזר משום רבי יוסי בן זמרא דכל היושב בתענית בשבת קורעין לו גזר דינו של שבעים שנה, ואף על פי כן חוזרין ונפרעין ממנו דין עונג שבת". אם צמים בשבת, משיגים סליחה ומחילה עד כדי ביטול גזירה רעה של שבעים שנה, אבל אז צריכים כפרה על שלא קיימנו את החובה של עונג שבת. אבל בנידון דידן, יום כיפור שחל בשבת, אין על מה לכפר מאחר ומחויבים לצום. אבל חיוב עינוי של יום כיפור לא רק "פטור מעונג שבת", אלא מלמד אותנו "הבני יששכר" שהשמחה במה שאנו מאמינים שהקב"ה מקבל תפילותינו ביום כיפור הוא קיום עונג שבת ממשי ובוה יש את מלוא הכוח של שבת משולב היטב עם הכוח של יום כיפור ואפשר על ידי זה להתעלות מעל כל חטא וחסרון עד כדי גאולה שלמה, שיהיה במהרה בימינו.

שאולי לא כל כך הקפדנו בשמירה על כל ההגבלות של השבת. וכך בשבת זו אנחנו יכולים לחזור בתשובה שלמה מכוח שביתת כל השבתות שכולם מתעלים על ידי השבת שיום כיפור חל בו. יש לנו אפשרות ביום כיפור שחל בשבת להשיג גבהים חדשים בתשובה ותיקון עבור כל השנה מכוח כל שבתות השנה. זו הזדמנות שאנחנו לא רוצים לפספס, אלא לנצל עד תום.

מאלול עד יום כיפור – העלייה בהר ה'

העלייה הרוחנית השנתית שלנו הוא בבחינת האתגר "מיעלה בהר ה'...." (תהילים כד, ג), לחזור למדרגת הר סיני שממנו נפלנו, ולכך היא מתחילה בראש חודש אלול, כשמשה נצטווה לפסול את האבנים שהיו עתידים להיות לוחות שניות וזה יוצא לפועל על ידי "ועלית בבוקר אל הר סיני...." (שמות לד, ב). זה תהליך ארוך של ארבעים יום לטפס ממדרגה למדרגה. אנחנו מתחילים להוסיף את מזמור "לדוד ה' אורי", לתקוע בשופר ולהגיד סליחות. ואז אנחנו עולים למדרגת ראש השנה. בראש השנה אנחנו מתפללים שנכתב בספר החיים. אז מתעלים במשך עשרת ימי תשובה ליום כיפור שהוא בבחינת "שביל לראש ההר", שם הקירבה לה' ועם זה הסליחה וכפרה על כל מה שעבר.

שבת מעלה אותנו בהר ה'

אך מכוח "המתנה טובה" של שבת קודש אנחנו דומים לילד שגר במקום גבוה בהר, מכיוון שהוא נולד שם. שבת מקפיץ אותנו למקום יותר גבוה בהר ה'. ומאת ה' הייתה זאת שבשנה שיום כיפור חל בשבת יש יומיים של תקיעת שופר, שסגולתה להעצים את ההתעוררות לתשובה ולהגביר את ההכנה ליום כיפור כדמבואר ברמב"ם (עיין הלכות תשובה פרק ג' הל' ד', מו"נ ח"ג פרק מ"ג) היות שבשנה זו מגיעים לראש הר ה' מכוח השבת, הסייעתא דשמיא לזה מתחיל כבר מראש השנה. ובהגיע היום הקדוש אנחנו פותחים את יום כיפור עם קבלת שבת, וכבר

גדול לזכות לסליחה וכפרה

יש משהו מאוד מיוחד בהפיכת עונג שבת גשמית לעונג שבת רוחנית בצום יום כיפור. בזה אנחנו ממש מתדמים למלאכים שאוכל לא חשוב להם כלל ורק מתענגים על עשיית רצון השי"ת, ולכן לובשים קיטל. כשמשה רבנו מתחנן לה' לסלוח לעם ישראל במשך ארבעים יום מי"ח תמוז עד כ"ט אב הוא מעיד על עצמו "לחם לא אכלתי ומים לא שתיתי" (דברים ט, יח ורש"י שם). משה זוכה לפתוח את שערי רצון לעם ישראל ונקרא כבר למחרת, בראש חודש אלול, לעלות להר לעוד ארבעים יום ללא אוכל ושתייה כדי לגמור את כפרתן של ישראל ולזכות ללוחות שניות. הרי לזכות לסליחה וכפרה צריך להתעלות למדרגה רוחנית דומה למלאך. זה מה שעשה משה רבינו עבורנו, וזה מה שאנחנו מנסים לחקות ביום כיפור, וכשחל יום כיפור בשבת, השבת מסייע לנו להגיע למדרגה זו, להתענג על רוחניות כמו מלאך.

רמז בסדר המקראות

משה חזר אלינו עם הלוחות שניות ביום כיפור ואז נקבע יום זה ליום סליחה וכפרה לדורות עולם. למחרת, הפעולה הראשונה שלו הייתה "ויקהל" (עיין שמות לה, א רש"י ד"ה ויקהל משה). הוא אסף את כל בני ישראל ודיבר אל כולם. הוא נתן דרשה. הנושא - "שמרו הלכות שבת!" מה זה קשור שזה למחרת יום כיפור? כי רק כך נקשרים אל הקב"ה, רק כך חוזרים בתשובה, רק כך אפשר לתקן את החטא הנורא של חטא העגל". זה היה המסר שמושה קיבל משמים לאחר השגת מחילה עבור עם ישראל: צריך את כוחה של שבת יחד עם כוחה של יום כיפור.

יום כיפור שחל בשבת הוא בבחינת תשובה מתוך אהבה ושמחה

כשיום כיפור חל בשבת, השילוב בין יום כיפור לשבת

מאפשרת לנו לעשות תשובה במישור יותר עליון. ביום כיפור שחל בשבת אין לנו את אותה רמה של עינויים מבחינה רוחנית כמו שביארנו, ולכן אנחנו לא אומרים "אבינו מלכנו" ולא זועקים כל כך. אם יום כיפור נוטה במקצת ליראה ופחד, הרי שבת בבחינת אהבה ורצון כמו שאומרים בתפילות שבת אפילו כשחל בו יום כיפור "באהבה מקרא קודש...והנחילנו ה' אלוקינו באהבה ורצון שבת קדש" הרי ששבת מוסיף אהבה שעוזר שנזכה לתשובה מאהבה. אך מעבר לזה ישנו עונג ושמחה פנימיים שהם חלק בלתי נפרד ממהות השבת, אפילו שחל בו יום כיפור, כפי שביארנו. ולכן, ייתכן התשובה ביום כיפור שחל בשבת היא בעלת איכות עליונה הנובעת ממקום של שמחה.

וליתר ביאור נקדים בזה את דברי השפת אמת (פורים תרל"ו) "בפורים הוא עת תשובה כמו דאיתא שיוה"כ ופורים הוא ענין אחד ע"ש בתיקונים...ועתה על ידי שמחה יכולין לבוא לבחינת תשובה מה שבאים ביום הכיפורים על ידי העינויים". בפורים דרך השמחה אפשר להגיע לאותה רמה של תשובה כמו ביום כיפור דרך הצום ושאר העינויים. תמיד היו דרכים שונים לתשובה. יש את הדרך הידועה שאנחנו עושים בכל יום כיפור, תשובה מתוך צום ועינויים שונים. אבל, אומר השפת אמת, יש דרך גבוהה יותר לחזור בתשובה דרך אהבה ושמחה שיש בפורים. לפי מה שביארנו, כשיום כיפור חל בשבת מכוח השבת מתווסף אהבה השמחה ועל ידי זה מתעלה בחינת תשובה של יום כיפור להיות דומה לתשובה של פורים.

לנצל את ההזדמנות

כשיום כיפור חל בשבת יש יתרונות משמעותיים שמאפשרים לנו להגיע לפסגות רוחניות הכי גבוהות. החל מכניסת השבת, אנחנו מטפסים מנקודת פתיחה גבוהה יותר, ועל ידי שמירת השבת וההתמקדות בתכונות המיוחדות של עונג ושמחה הנובעים ממהות השבת, אנחנו משדרגים את התפילות שלנו להגיע לרמה יותר גבוהה של חזרה בתשובה, ועל ידי כך למחילה גמורה על חטאינו. על ידי שילוב שני הכוחות, הסותרות במידת מה, של יום כיפור ושבת, אנחנו יכולים להחיש את הגאולה מהגלות הארוכה. אמנו! וכן יהיה רצון.